

BEROEPSBELANGEN

APPRECIATIE

Van het enige maanden geleden in Londen gehouden Congres on „Medical Education” verscheen een uitvoerig en interessant verslag van de hand van Prof. Dr. H. C. R ü m k e (Medisch Contact 31 Dec. 1953).

De slotopmerking, die *ogenschijnlijk* slechts zeer verwijderd verband houdt met het Congres als zodanig, luidt:

„De gewone congresfeestelijkheden, recepties, tochten naar historische plaatsen, het congresdiner, hebben de congressisten grote voldoening en de zo gewenste ontspanning gegeven. Over de speeches bij het diner zou ik nog iets willen zeggen. Hierin kwam op bijna naïeve wijze telkens weer onder luid applaus, de rotsvaste overtuiging naar voren, dat het medische beroep het schoonste en belangrijkste is van alle. Wijst dit niet op een fout in onze opleiding? Moet de medicus niet trachten alles in de juiste proporties te zien? Wij moeten ons vak het meest liefhebben van alle vakken, anders doen wij beter van beroep te wisselen, wij mogen er trots op zijn dat ons beroep voor de mens zeer veel heeft gebracht; wanneer wij echter niet meer zien, dat er beroepen zijn, die voor de mensheid als geheel grotere betekenis hebben, dan dreigt ons verstarring in een onduldbare zelfgenoegzaamheid, die het aanzien van de medische stand ongetwijfeld zal ondergraven.”

Dat ik hierdoor getroffen werd vindt zijn verklaring in het feit dat ik in de loop van vele jaren, gedurende de diners van tandheelkundige congressen, soortgelijke overtuigingen, maar dan *de tandheelkunde* betreffende, heb aangehoord en mij afvraag of juist diè overtuiging niet de oorzaak is geworden van veel misverstand en vele moeilijkheden?

Wanneer men vertegenwoordigers der tandheelkunde hoort betogen dat hun mooi, belangrijk en uiterst moeilijk beroep, méér concentratie vergt dan welk ander ook en dat het zowel fysiek als geestelijk hoge eisen stelt aan zijn beoefenaren, dan dient men zich af te vragen of er niet ook andere vakken zijn, die, zij het op andere wijze, niet even moeilijk of nog moeilijker zijn en waar de verantwoordelijkheid en belangrijkheid nog aanzienlijk zwaarder wegen.

Want wanneer dit zou gelden voor dit ene, kleine, onderdeel van het medische beroep, wat dan te denken van de huisarts, op wiens tijd ieder uur van de dag en de nacht beslag kan worden gelegd en die een werkkring heeft met een voortdurend zeer grote verantwoordelijkheid onder vaak zeer moeilijke en sombere omstandigheden? Als er verder één beroep is, waarvan de beoefenaren in voortdurend contact staan met letterlijk alle groepen der bevolking, dan is het toch wel de huisarts, die voorts – uit hoofde van dat beroep – het volle vertrouwen van zijn patiënt moet hebben en dat ook heeft – en derhalve door de gehele bevolking bij uitstek zou moeten worden gewaardeerd.

Dit laatste is, voor zover dat te beoordelen valt, ook zonder enige twijfel het geval en wanneer er dus een conflict uitbreekt tussen huisartsen en de Minister, zou men mogen veronderstellen dat de publieke opinie in grote meerderheid achter die groep zal staan, wanneer deze verklaart te strijden voor belangen van de volksgezondheid en voor redelijke honoraria.

Uit niets blijkt echter dat dit het geval is, eerder moet men het tegendeel vreezen, en dan lijkt de vraag gewettigd, wat daarvan de reden dan wel kan wezen?

Iedere ketting is zo sterk als zijn zwakste schakel en daarom zal men zich moeten afvragen of in de medische ketting zich niet een of meer van die zwakke schakels bevinden, die maken dat een Minister en zijn Departement een strijd wil aangaan, om een bedrag dat bij de tegenwoordige Begrotings millioenen-dansen ternauwernood een rol kan spelen.

Dat een beroepsorganisatie van slechts enige duizenden, hiertegenover veel zou kunnen bereiken lijkt bij uitstek onwaarschijnlijk; voor het handjevol intellectuelen biedt „vakverenigingspolitiek” weinig uitkomst, deze ligt immers niet „in het politieke vlak” zolang niet met „kiezersbelangen” moet worden rekening gehouden?

Heeft niet reeds Terentius voor meer dan tweeduizend jaren betoogd, dat het niet hetzelfde is als twee hetzelfde doen? De intellectuelen zullen hun strijd op andere wijze moeten voeren, zij zullen hebben te bewijzen dat hun argumenten zó sterk zijn, dat de publieke opinie zich achter hen schaart en alleen dan maken zij enige kans, wat bijvoorbeeld in de oorlogsjaren gebleken is.

Wat zien wij thans? Zijn de zusterorganisaties, de Maatschappijen van Pharmacie en Tandheelkunde, de artsen te hulp gesneld? Hebben zelfs de „specialisten” naar buiten toe iets ondernomen om de wereld duidelijk te maken hoezeer zij aan de zijde hunner vakbroeders staan?

Hebben de artsen en de pharmaceuten iets van zich laten horen toen door de Regering te kennen werd gegeven dat, in strijd met door meerdere voorgaande Regeringen afgelegde stellige beloften, men opnieuw overweegt om een aantal tandheelkundig onbevoegden op grond van het feit dat zij jarenlang met succes de Wet hebben overtreden, bevoegdheden te gaan verlenen?

Hebben artsen en tandartsen ooitelijk gegeven de apothekers te steunen in hun strijd tegen het afleveren van geneesmiddelen door drogisten, op gronden ontleend aan de volksgezondheid, het logisch verstand en de redelijkheid?

En als dit alles zo is, moet men zich dan verwonderen dat de volkomen buitenstaanders voor deze dingen geen gevoel en geen belangstelling hebben?

Zou Prof. R ü m k e met de woorden die hij schreef, toen er van een conflict nog geen sprake was, de spijker niet op de kop hebben geslagen en gelden zijn woorden ook niet voor andere academische beroepen?

Lopen wij allen inderdaad niet het gevaar het aanzien van onze beroepen te ondergraven door zelfgenoegzaamheid en wordt het niet de hoogste tijd, dat alleen eerlijke en sterke argumenten, zo mogelijk *tezamen* naar voren gebracht, de intellectuelen de plaats zullen hergeven, die zij thans bezig zijn langzaam maar zeker en nog niet eens zo héél langzaam te verliezen?

Dit was althans mijn nieuwjaarsreactie na het lezen van Prof. R ü m k e's opmerking. Ik geloof niet dat men mij zal verwijten, gedurende vele jaren niet naar weten en vermogen te zijn opgekomen voor mijn beroep en zijn belangen en daarom hoop ik dat er onder de lezers zullen zijn, op wie deze woorden een soortgelijke indruk zullen maken als die van Prof. R ü m k e op mij deden.

Amsterdam, 1 Januari 1954

Dr. C. h. F. L. N o r d